

הסבר ברור ופסק דין בענין פאות נוכריות שמקורן בהודו

מאת הרב ישראל יוסף הכהן הענדל, רב קהילת חב"ד במגדל העמק

ישנם איסורים שונים הקשורים לעבודה זרה:
א. ע"ז. ב. נוי. ג. תקרובת ע"ז.

העבודה-זרה].

בנוגע לשיער

- א. מצד ע"ז: היות והגוי מכר את זה, זה בטל מלהיות ע"ז.
- ב. לגבי נוי- כנ"ל.
- ג. בנוגע לתקרובת:
 1. שערות לא הקריבו בבית במקדש - לכן זה לא יכול להיות תקרובת.
 2. זה לא מוגש לפני הע"ז- (ולכן אין זה תקרובת גם לפי דעת הרמב"ם). (השיער נשאר אצל הספר, ומשם זה עובר לאריזה כדי למכור אותו).
 3. האם גזיזת שיער היא מעין "זביחה"? (כמו בצירת הענבים, או שבירת המקל?)

הסיבות שגזיזת שיער אינה כמו זביחה:

- א. זה לא נעשה "בפניה", (אם זה לא דבר שנעשה בבית המקדש, אז זה צ"ל "בפניה" - כמו בשבירת המקל).
- ב. אין פה שבירה (גזיזת שיער מהגוף - זה כמו הורדת הענבים ולא כמו שבירת הענף - אין פה שום שבירה).
- ג. יש הבדל בין גזיזת שיער ובצירת ענבים. בצירת ענבים - זה חיתוך דבר חי ממקור חיותו - כמו זביחה. לעומת זאת, בגזיזת שיער אין גוזרים דבר חי ממקור חיותו כי כתוב בגמרא נזיר שהשיער גדל בפנים וכל מה שבחוץ לא חי ולא גדל ולכן זה לא נקרא ניתוק דבר חי ממקור חיותו כמו זביחה.
- ד. מי מכוון כאן לע"ז? הספר (הגוזר) צריך לכוון - והוא מכוון לפרנסתו (לעסק של מכירת השיער ו/או למשכורת שלו).

מה שהאישה מכוונת- אינה קובעת כי היא נקראת "מסייעת" בלבד (ע"י שמשתפת פעולה - עם תנועות הראש כדי שיוכל לגזור). ו"מסייעת" אין בו ממש על פי ההלכה. ה. האישה מביאה את שער - כאות הוקרה - כמתנה לע"ז ולא לעבוד ע"ז.

המקל נאסר רק כאשר זה היה "אופן עבודתו", אך אין השיער דרך עבודתו במקרה זה, ולכן אין השיער נאסר.

הדין נפסק בטור בשו"ע - אם יש ספק-ספקא של תקרובת זה מותר, וכאן יש 4 נקודות של ספק, ולכן גם החולק על חלק מהנ"ל בודאי יש ספק-ספקא.

כל האמור לעיל זה לגבי הפאות שכבר נקנו, אבל לגבי העתיד, ברור שאין לקנות פאות משיער מהודו היות שזה מפרנס את בית הע"ז (במליוני דולר. לשנה!)

* דף זה הינו תקציר בלשון עמא דבר, ולכן אינו מכיל מ"מ וציונים אשר יבואו בפ"ע בעז"ה

א. אם יהודי קובע ע"ז - לא יכול לבטלו, אך, אם גוי קובע ע"ז - אפשר לבטלו. לדוגמא: ע"י ששוברו או מוכרו לשימוש אחר.
ב. נוי - אפשר גם לבטל. לדוגמא: כמו נרות שהדליקו וכיבו.
ג. תקרובת - אי אפשר לבטל.

כדי שיחשב תקרובת, יש מס' תנאים:

(עפ"י שו"ע - בית יוסף)

1. דבר שהיו מקריבים על המזבח בבית המקדש,
2. וגם, צריך להביאו לפני הע"ז, כלומר בצד הפנימי של הוילון.
(דעת הרמב"ם - שאין הלכה זו כמוהו)
אם זה מובא בפנים הוילון יש להחמיר גם אם זה לא דבר שהיה מובא בבית המקדש.

(ש"ך בשם הב"ח)

היות ודובר על דבר חמור כמו עבודה זרה, בעל נפש יחמיר כדברי הרמב"ם.

3. דרך נוספת שזה נעשה תקרובת:

אם עושים אחת הפעולות של עבודות פגים בבית המקדש כמו שחיטה (זביחה), קטורת, אף שנשחט בחוץ זה נעשה תקרובת לע"ז.

יש הלכה: ע"ז, שדרך עבודתו לקשקש במקל, אם שוברים מקל בפני הע"ז - זה נאסר משום תקרובת כי זה מעין זביחה (בזביחה שוחטים את הבהמה, וכאן שוברים את המקל).
כל זה רק אם זה דרך עבודתו של ע"ז זה. אך, אם אין זה דרך עבודתו במקל - אם שברו מקל, אין המקל נאסר.

דוגמא של תקרובת בגמרא: פרכילי ענבים [=הזמורות (הענפים) שהענבים גודלים עליהם עם הענבים]. אם שמים את זה לפני הע"ז- זה נהיה תקרובת.
הגמרא שואלת - מדוע זה תקרובת? זה לא נקרב בבית המקדש?

הגמרא מתרצת - שזה נבצר (נעשה מלאכת הבצירה) לשם ע"ז ולכן זה דומה לשבירת המקל (מעין זביחה).

שאלה נוספת: הבצירה הייתה בכרם ולא לפני הע"ז? התשובות:

1. מדובר על מקרה שהע"ז היה בכרם,
2. או, היות והביאו ענבים לבית המקדש כביכורים, זה דומה למה שנקרב על המזבח- [כעין עבודת פגים (כעין הזביחה)- לכן זה יכול להעשות גם "לא בפניה" של